

## Nr 11.

Ankom till riksdagens kausi den 27 april 1917 kl. 1 e. m.

*Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 11, i anledning av herr Palmstiernas motion nr 266, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om upprättandet av en kontinuerlig statistik rörande handelsomsättningen mellan de nordiska länderna m. m.*

Närvarande: herrar von Sneidern, Holm\*, Widlund, Johansson i Brånalt, Johansson i Trollhättan, Carlsson i Solberga, Ericsson i Åtvidaberg, Svensson i Kompersmåla\*, Skareen och Osberg.

\* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Uti en inom andra kammaren väckt motion, nr 266, som för förberedande behandling hänvisats till utskottet, har herr Palmstierna hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att Kungl. Maj:t efter överenskommelse med Danmarks och Norges regeringar måtte föranstalta om upprättandet av en kontinuerlig statistik rörande handelsomsättningen mellan de nordiska länderna såsom en fortsättning av det på initiativ av Nordisk Förening för ekonomiskt Samarbete år 1909 utgivna arbetet »Interskandinavisk Handelsomsætning», att Kungl. Maj:t efter därom till Danmarks och Norges regeringar lämnat meddelande jämte hemstallan till dem om motsvarande åtgärder från deras sida ville för Sveriges del föranstalta om en utredning huru-

*Bihang till riksdagens protokoll 1917. 13 saml. 3 avd. 11 häft. (Nr 11.)*

vida och i vad mån upprättandet av en särskild handelstraktat mellan de tre nordiska rikena, avseende ömsesidigt tillmötesgående i fråga om tullavgifter och andra handelsvillkor, bör åstadkommas, samt, för den händelse utredningen anger att upprättandet av en dylik traktat kunde vara för Sveriges del önskvärt, inleda förhandlingar med de danska och norska regeringarna i sådant syfte, samt att Kungl. Maj:t måtte, i samråd med de danska och norska regeringarna, föranstalta om utredning angående i vilka avseenden i övrigt såväl genom lagstiftning som administrativa åtgärder ökad ekonomisk samverkan måtte komma till stånd mellan de tre nordiska rikena.

I fråga om motiveringen för denna hemställan hänvisar utskottet till motionen.

*Utskottet.*

Den nuvarande tidens faror hava otvivelaktigt skärpt blicken hos nordens folk för gagnet av samarbete dem emellan på skilda områden. Hos våra små folk har skapats en djupare känd uppfattning av enighetens betydelse och en riktigare uppskattning av den visserligen relativa men dock ökade trygghet, som ett samgående förmår skänka.

I förhållande till yttre faror har initiativ till samarbete under kris-tiden utgått från och fullföljts av regeringarna. Beträffande åter det aldrig helt avstannade samarbetet på kulturella, sociala och ekonomiska områden har detta genom enskilt initiativ otvivelaktigt kraftigt ökat under de senare åren. Alla måste givetvis med glädje hälsa denna företeelse.

Utskottet finner för sin del det från samarbetet mellan representeranter för olika intressen och yrken från de skilda länderna, varigenom ökad möjlighet beredes till kännedom om och utjämnande av befintliga intressemötsättningar, vara en nödvändig förutsättning och förberedelse till åtgärder av den beskaffenhet, att de kunna vinna statsmakternas godkännande. Dock äro dessa givetvis särskilt utrustade att företaga vissa nödiga utredningar, liksom det på dem ankommer att upptaga, utarbeta och bringa till verkställighet de tankar och planer, för vilka beretts mark genom ett föregående frivilligt samarbete och vilka på denna väg bragts till en säkrare mognad hos folken.

Herr Palmstierna har genom nu föreliggande motion förelagt riksdagen till prövning, huruvida den vill medverka till åstadkommandet av en ökad nordisk samverkan på det ekonomiska området, dels genom avvägbringandet av statistiska utredningar, som lämna ökad möjlighet till

kännedom om handelsomsättningen mellan de nordiska länderna, dels genom åtgärder för ökandet av denna handelsomsättning ävensom stärkandet av de nordiska ländernas ekonomiska ställning i förhållande till övriga länder.

Då utskottet för sin del finner uppenbart, att tidpunkten är inne för ett ingripande från de svenska statsmakternas sida för en på olika områden ökad ekonomisk samverkan i Norden, får utskottet hemställa,

att andra kammaren med anledning av herr Palmstiernas motion, nr 266, för sin del måtte besluta, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t i samverkan med Norges och Danmarks regeringar låta verkställa de utredningar och vidtagna härav föranledda åtgärder, varigenom dels ökad kännedom vunnes om handelsomsättningen mellan de nordiska länderna, dels en för vårt land gagnande ekonomisk samverkan mellan dessa länder främjades.

Stockholm den 27 april 1917.

På utskottets vägnar:

AXEL VON SNEIDERN.

---